

**Aplinkos oro teršalų koncentracijos tyrimų,
atliktų 2023 m. vasario 17 – kovo 3 dienomis
Šiltnamių g. 23 Vilniaus mieste,
naudojant mobiliąją laboratoriją,
rezultatų apžvalga**

Vilnius, 2023 m.

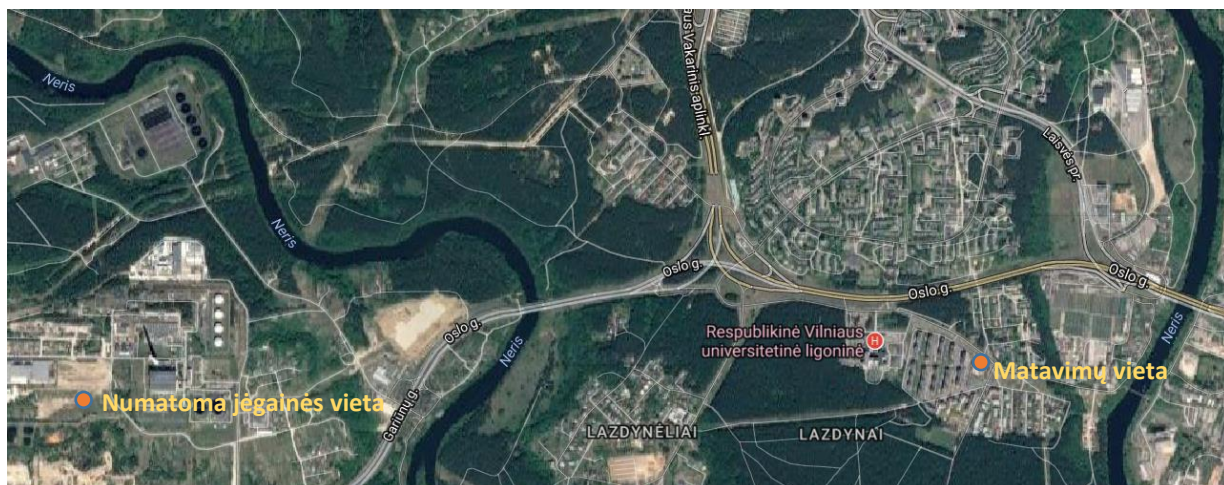
Turinys

Ižanga	3
1. Tyrimų tikslas.....	4
2. Metodika	5
3. Meteorologinės sąlygos.....	7
4. Vertinimas	8
5. Rezultatų palyginimas su anksčiau atliktais tyrimais.....	13
Išvados.....	17

Ižanga

Prieš pradėdant eksploatuoti Vilniaus kogeneracinę jėgainę, atsižvelgiant į Lazdynų seniūnijos bendruomenės pageidavimus ir bendradarbiaujant su Aplinkos apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos buvo sudaryta „Aplinkos oro teršalų matavimų Vilniuje, Lazdynų gyvenamajame rajone, programa“. Šia nutarta programa, Aplinkos apsaugos agentūros mobilios laboratorijos pagalba, matuoti pagrindinius aplinkos oro kokybės tyrimus prieš ūkinės veiklos pradžią Lazdynų gyvenamajame rajone ir jos eksploatacijos metu. Vieta buvo iš anksto pasirinkta pasitarus su gyventojų bendruomenėmis ir atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos agentūros rekomendacijas.

Pasirinktoji matavimų vieta yra apie 4 km atstumu nuo jėgainės, rytų kryptimi (žr. 1 paveikslą).

1 pav. Tyrimų atlikimo vietos žemėlapis

Jėgainės veiklos gretimybėse veikia ir yra suplanuoti pramonės objektai: UAB „VAATC“ Vilniaus regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai; UAB „Bionovus“; UAB „Forest Investment“; UAB „Vilniaus vandenys“ ir kt.

Matavimai atlikti siekiant nustatyti oro teršalų koncentracijos dydį aplinkos ore bei įvertinti toliau pateiktų teršalų kieki: sieros dioksidą (SO_2); azoto dioksidą (NO_2); azoto oksidus (NO_x); azoto monoksidą (NO); ozoną (O_3); anglies monoksidą (CO); kietąsias daleles (KD_{10} ir $\text{KD}_{2,5}$); benzeną (C_6H_6).

Matavimai atlikti automatiniais analizatoriais. Iš matavimo duomenų paskaičiuoti rodikliai palyginti su teisės aktuose šioms teršalams nustatytais ribinėmis ar siektinomis vertėmis.

Taip pat tyrimo metu atlikti vietos meteorologinių parametrų matavimai (vėjo greitis ir kryptis, temperatūra, drėgmė ir barometrinis slėgis).

1. Tyrimų tikslas

Vadovaujantis 2017 m. patvirtinta Aplinkos oro teršalų matavimų Vilniuje, Lazdynų gyvenamajame rajone, programa, tyrimų tikslas yra:

- įvertinti aplinkos oro teršalų koncentraciją Vilniaus Lazdynų seniūnijoje iki jėgainės eksploatacijos pradžios ir jos eksploatacijos metu;
- nustatyti ar Vilniaus Lazdynų seniūnijoje pagrindinių teršalų, kurių dėl esančių ir planuojamų objektų, transporto bei kitos žmonių veiklos į aplinkos orą patenka daugiausia, koncentracija neviršija teisės aktuose nustatytų normų.

Šiems tikslams pasiekti numatoma parinktoje vietoje, naudojant mobiliąją laboratoriją 4 kartus per metus, skirtingais metų sezonais, atlikti nepertraukiamus 2 savaitių trukmės sieros dioksido (SO₂); azoto dioksido (NO₂); azoto oksidų (NO_x); azoto monoksido (NO); ozono (O₃); anglies monoksido (CO); kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}) ir benzeno (C₆H₆) matavimus.

Dioksinų ir furanų matavimus atlikti du kartus per metus (šaltuoju ir šiltuoju periodu).

Vandenilio chlorido (HCl), vandenilio fluorida (HF), amoniako (NH₃) ir benzo(a)pireno (C₂₀H₁₂) matavimus atlikti vieną kartą per ketvirtį.

Atliekant aplinkos oro kokybės matavimus įvertinti meteorologines sąlygas (vėjo greitis ir kryptis, temperatūra, drėgmė ir barometrinis slėgis) bei nurodyti tuo metu veikiančius objektus.

Aplinkos oro teršalų koncentracijos tyrimų, vykusių 2023 m. vasario 17 – kovo 3 dienomis Šiltnamių g. 23 Vilniaus mieste, naudojant mobiliąją Aplinkos apsaugos agentūros laboratoriją, metu buvo atlikti nepertraukiami 2 savaitių trukmės sieros dioksido (SO₂); azoto dioksido (NO₂); azoto oksidų (NO_x); azoto monoksido (NO); ozono (O₃); anglies monoksido (CO); kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}) ir benzeno (C₆H₆) matavimai.

2. Metodika

Pagal patvirtintą Aplinkos oro teršalų matavimų Vilniuje, Lazdynų gyvenamajame rajone, programą, numatyta matavimų pradžia – 2017 m. kovo mėn., matavimų pabaiga – 2023 m. kovo mėn.

Pagrindiniai taikyti vietos parinkimo reikalavimai:

- ėmiklis turi būti už keleto metrų nuo pastatų, balkonų, medžių ar kitų kliūčių;
- ėmiklio įsiurbiamoji anga neturėtų būti prie pat taršos šaltinio, kad į ją tiesiogiai nepatektų išmetamieji teršalai, dar nesusimaišę su aplinkos oru;
- ėmiklis turi būti bent 25 m atstumu nuo intensyvių sankryžų.

Naudojant mobilią laboratoriją, pasyviuosius sorbentus bei atliekant paimtų ėminių tyrimus laboratorijoje vadovaujamosi 1 lentelėje nurodytais reikalavimais.

1 lentelė. Reikalavimai paimtų ėminių tyrimams laboratorijoje

Teršalas	Matavimų dažnumas	Matavimų trukmė
Dioksinai, furanai	2 k./metus	6 - 8 val.
KD ₁₀ , KD _{2,5} , NO ₂ , NO, NO _x , CO, SO ₂ , O ₃ ir C ₆ H ₆	1 k./ketv.	2 sav.
Benzo(a)pirenas (C ₂₀ H ₁₂)	1k./ketv.	1 sav. / 2 sav. (priklausomai nuo pasirinkto matavimo metodo)
HCl, HF, NH ₃	1 k./ketv.	1 para / 1 sav. / 2 sav. (priklausomai nuo to, kokie pasyvieji sorbentai bus naudojami)

Jeigu dėl kokių nors priežasčių matavimų atlikti numatytu laiku neįmanoma, laiką galima koreguoti, tačiau būtina laikytis reikalavimo, kad po vieną matavimą KD₁₀, KD_{2,5}, NO₂, NO, NO_x, CO, SO₂, O₃ ir C₆H₆ būtų atlikta kiekvieną metų sezoną ir kiekvieno matavimo trukmė būtų ne trumpesnė, nei 2 savaitės (14 dienų).

Papildomai mobilios laboratorijos matavimų metu ir pasyviųjų sorbentų eksponavimo metu matuojami meteorologiniai parametrai – vėjo kryptis ir greitis, oro temperatūra, drėgmė ir barometrinis slėgis.

Bendrieji vertinimo kriterijai:

- KD₁₀ paskaičiuota vidutinė paros koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta paros ribine verte; vidutinė koncentracija, paskaičiuota iš visų per kalendorinius metus atliktų matavimų duomenų – su metine ribine verte;
- CO paskaičiuota maksimali 8 valandų slenkančio vidurkio koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta 8 valandų ribine verte;

- NO₂ 1 valandos koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta 1 valandos ribine verte; vidutinė koncentracija, paskaičiuota iš visų per kalendorinius metus atliktų matavimų duomenų – su metine ribine verte;
- C₆H₆ vidutinė koncentracija, paskaičiuota iš visų per kalendorinius metus atliktų matavimų duomenų turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta metine ribine verte;
- Benzo(a)pireno – vidutinė koncentracija, paskaičiuota iš visų per kalendorinius metus atliktų matavimų duomenų turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta metine siektina verte;
- SO₂ 1 valandos koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta 1 valandos ribine verte; vidutinė paros koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta paros ribine verte;
- O₃ paskaičiuota maksimali 8 valandų slenkančio vidurkio koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta 8 valandų siektina verte; 1 valandos koncentracija turi būti lyginama su Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatyta 1 valandos informavimo ir pavojaus slenksčių verte;

Kiekvieno teršalo vidutinė koncentracija, paskaičiuota iš visų iki jėgainės eksploatacijos pradžios atliktų tyrimų rezultatų gali būti lyginama su vidutine koncentracija, paskaičiuota iš tyrimų rezultatų, gautų jėgainės eksploatacijos metu.

Aplinkos oro užterštumo normos nustatytos Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“¹. Detali informacija apie su oro monitoringu susijusius teisės aktus ir ES direktyvas bei su aplinkos oro teršalų išmetimais nacionaliniu mastu susijusias ES direktyvas, konvencijas ir jų protokolus pateikta Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos interneto tinklalapyje².

¹ Nuoroda: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.378076>

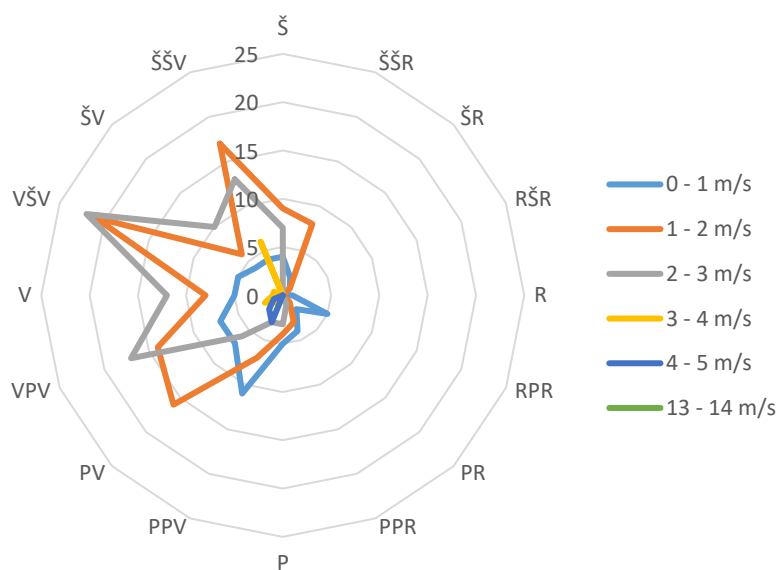
² <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/teisine-informacija-1>

3. Meteorologinės sąlygos

Mobilios laboratorijos duomenimis, **2023 m. vasario 17 – kovo 3 dienomis**, tyrimų metu buvo matuojama oro temperatūra, drėgmė, barometrinis slėgis, vėjo kryptis bei greitis. Tyrimo metu nustatytos vidutinės, mažiausios ir didžiausios meteorologinių parametru vertės pateiktos 2 lentelėje.

2 lentelė. Meteorologiniai parametrai tyrimo metu

Parametras	Rezultatai		
	Mažiausia	Vidurkis ³	Didžiausia
Vėjo greitis	0,36 m/s	1,77 m/s	4,31 m/s
Oro temperatūra	-9,87 °C	5,03 °C	0,00 °C
Barometrinis slėgis	972,62 hPa	994,81 hPa	1015,56 hPa
Santykinis drėgnumas	88,64 %	91,11 %	89,97 %

2 pav. Vėjo greitis ir kryptis tyrimo metu

Tyrimo metu vyraavo šiaurės vakarų krypties vėjai, vidutinis vėjo greitis 1,77 m/s (2 pav.).

³ Apskaičiuota pagal 24 valandų ir vienos valandos intervalų meteorologinių parametru matavimo rezultatus.

4. Vertinimas

Išanalizavus matavimų duomenis, nustatyta, kad teršalų vidutinės koncentracijos neviršijo ES ir Lietuvos teisės aktais patvirtintų ribinių verčių nustatytų žmonių sveikatos apsaugai (žr. 3 lentelę). Azoto oksidų koncentracija gauta tyrimo laikotarpiu su paros normomis nebus lyginama, kadangi NO_x turi nustatytą tik metinę normą augmenijos apsaugai ir urbanizuotose teritorijose negali būti taikoma. Taip pat nustatytą tik metinę ribinę vertę turi ir $\text{KD}_{2,5}$, todėl su norma kietosios dalelės nebus lyginamos.

Didžiausias per matavimo laikotarpį kietųjų dalelių KD_{10} koncentracijos paros vidurkis tyrimų vietoje nustatytas $23,90 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ir siekė 47,80 % ribinės vertės dydžio.

Didžiausia vidutinė paros sieros dioksido (SO_2) koncentracija aplinkos ore nustatyta $5,89 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ir tyrimų vietoje siekė 4,71 % ribinės vertės dydžio (ribinė vertė $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Sieros dioksido maksimalus 1 val. vidurkis siekė 1,82 % ribinės vertės dydžio, t. y. buvo $6,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kai ribinė maksimalaus 1 val. vidurkio vertė yra $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tyrimų metu azoto dioksido (NO_2) koncentracija aplinkos ore neviršijo maksimalios 1 val. vidurkio ribinės vertės (ribinė vertė $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nustatytos žmonių sveikatos apsaugai. Maksimali 1 val. vidurkio koncentracija tyrimų laikotarpiu buvo $79,35 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tai yra 39,68 % ribinės vertės dydžio.

Anglies monoksido (CO) koncentracija aplinkos ore buvo minimali ir tyrimų vietoje maksimalus 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis) siekė 6,10 % ribinės vertės dydžio, t. y. didžiausias paros maksimalus 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis) tyrimų vietoje buvo $0,61 \text{mg}/\text{m}^3$, kai nustatyta ribinė maksimalaus 8 val. vidurkio vertė yra $10 \text{mg}/\text{m}^3$.

Ozono (O_3) koncentracijos tyrimo vietoje maksimalus 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis) siekė 69,67 % siektinos vertės dydžio, t. y. didžiausias paros maksimalus 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis) tyrimų vietoje buvo $83,60 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kai nustatyta ilgalaikius tikslus atitinkanti maksimalaus 8 val. vidurkio ribinė vertė yra $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ozono maksimalus 1 val. vidurkis tyrimo vietoje siekė 48,44 % informavimo slenkščio vertės (informavimo slenkstis $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$), t. y. buvo $87,20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Palyginus šią koncentraciją su pavojaus slenkščiu (pavojaus slenkstis $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$), ozono 1 val. vidurkis tyrimo vietoje siekė 36,33 % šio dydžio.

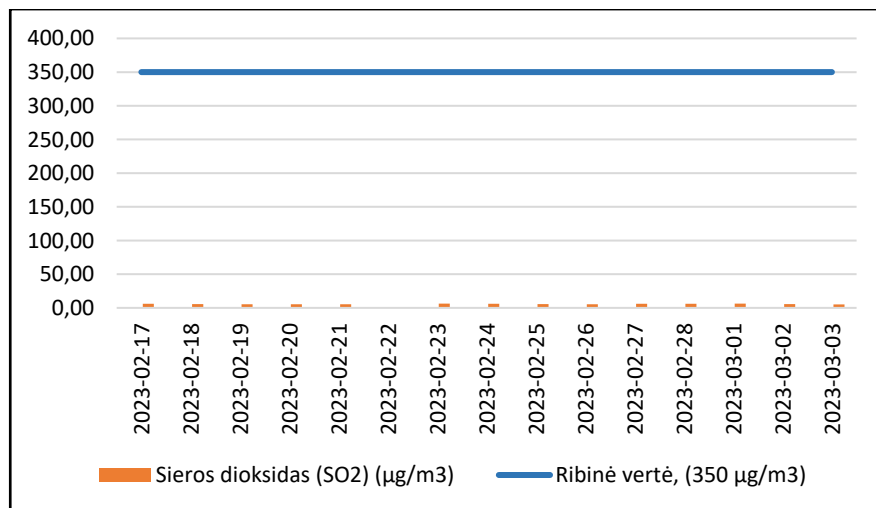
Detalesnė informacija apie apdorotus duomenis pateikta 3 lentelėje bei 3–11 paveiksluose (2023 m. vasario 22 dieną matavimo duomenų nėra dėl ryšio sutrikimų).

3 lentelė. Aplinkos oro tyrimo rezultatų suvestinė

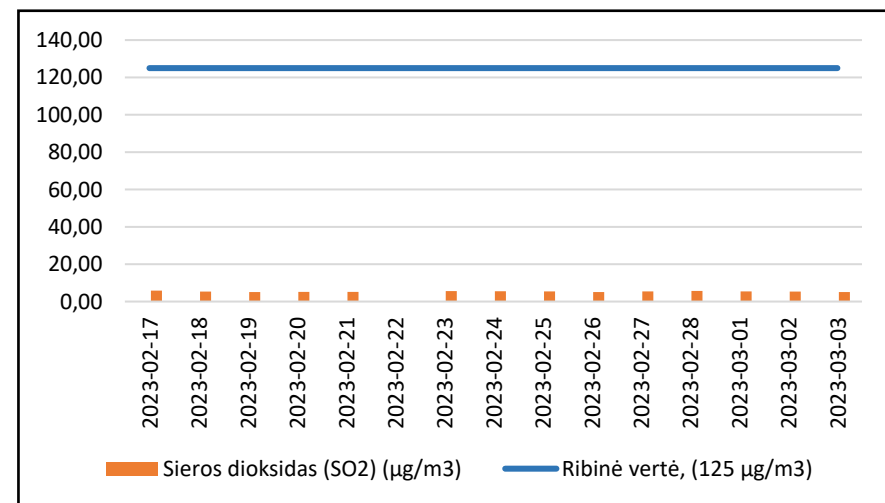
	Sieros dioksidas (SO ₂), (µg/m ³)		Azoto oksidai (NO _x) (µg/m ³)	Azoto dioksidas (NO ₂) (µg/m ³)	Ozonas (O ₃) (µg/m ³)		Anglies monoksidas (CO) (mg/m ³)	Kietosios dalelės (KD ₁₀) (µg/m ³)	Kietosios dalelės (KD _{2,5}) (µg/m ³)
	Vid. paros	Max 1 val. vidurkis	Vid. paros	Max 1 val. vidurkis	Max 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis)	Max 1 val. vidurkis	Max 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis)	Vid. paros	Vid. paros
Ribinė vertė	125	350	-	200	120	180	10	50	-
2023-02-17	5,89	6,12	36,77	23,90	63,18	36,80	0,44	23,90	18,34
2023-02-18	5,36	5,59	11,92	12,81	82,80	85,40	0,20	7,04	2,62
2023-02-19	5,07	5,32	11,58	17,02	82,43	85,40	0,17	8,75	2,04
2023-02-20	5,19	5,32	14,66	15,10	83,60	87,20	0,21	7,79	1,46
2023-02-21	5,21	5,32	14,72	15,10	80,65	87,20	0,24	13,07	6,57
2023-02-22	-	-	-	-	55,77	-	0,41	-	-
2023-02-23	5,64	6,38	23,52	37,67	72,23	77,20	0,35	23,41	12,20
2023-02-24	5,56	6,12	30,39	29,83	63,13	66,00	0,44	15,13	10,63
2023-02-25	5,40	5,59	25,17	37,09	63,63	74,40	0,28	13,50	7,08
2023-02-26	5,08	5,32	13,17	13,58	74,78	78,20	0,23	9,33	4,58
2023-02-27	5,45	6,12	44,10	79,35	72,13	80,60	0,60	17,63	6,31
2023-02-28	5,67	6,12	41,88	46,46	77,85	80,60	0,61	20,20	13,32
2023-03-01	5,41	6,38	26,68	54,87	72,10	79,80	0,30	13,33	6,21
2023-03-02	5,33	5,59	26,31	43,59	66,25	68,20	0,21	10,75	5,83
2023-03-03	5,05	5,05	16,79	22,37	65,90	74,00	0,18	7,31	3,79

3 lentelės tęsinys

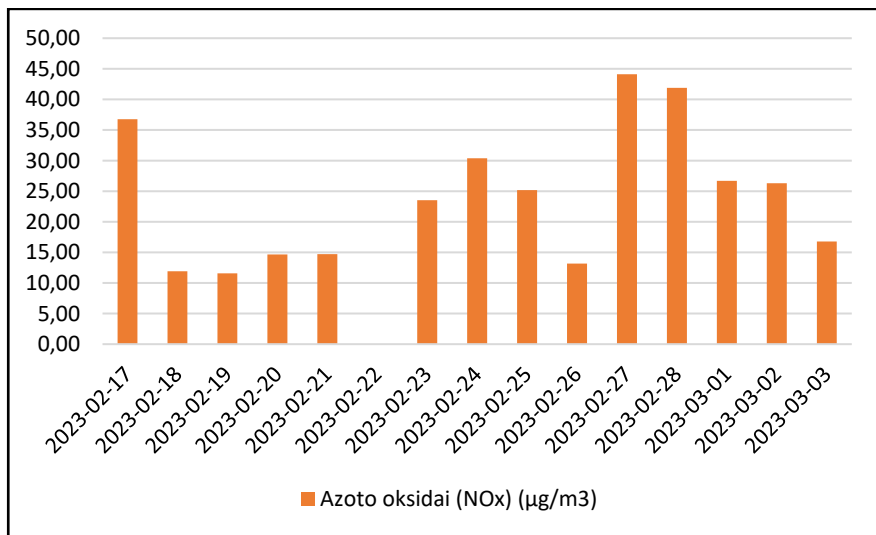
	Sieros dioksidas (SO ₂), (µg/m ³)		Azoto oksidai (NO _x) (µg/m ³)	Azoto dioksidas (NO ₂) (µg/m ³)	Ozonas (O ₃) (µg/m ³)		Anglies monoksidas (CO) (mg/m ³)	Kietosios dalelės (KD ₁₀) (µg/m ³)	Kietosios dalelės (KD _{2,5}) (µg/m ³)
	Vid. paros	Max 1 val. vidurkis	Vid. paros	Max 1 val. vidurkis	Max 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis)	Max 1 val. vidurkis	Max 8 val. vidurkis (vertinant kiekvienos paros duomenis)	Vid. paros	Vid. paros
Ribinė vertė	125	350	-	200	120	180	10	50	-
MAX	5,89	6,38	44,10	79,35	83,60	87,20	0,61	23,90	18,34
MIN	5,05	5,05	11,58	12,81	55,77	36,80	0,17	7,04	1,46
Nuo RV (max) %	4,71	1,82	-	39,68	69,67	48,44	6,06	47,80	-

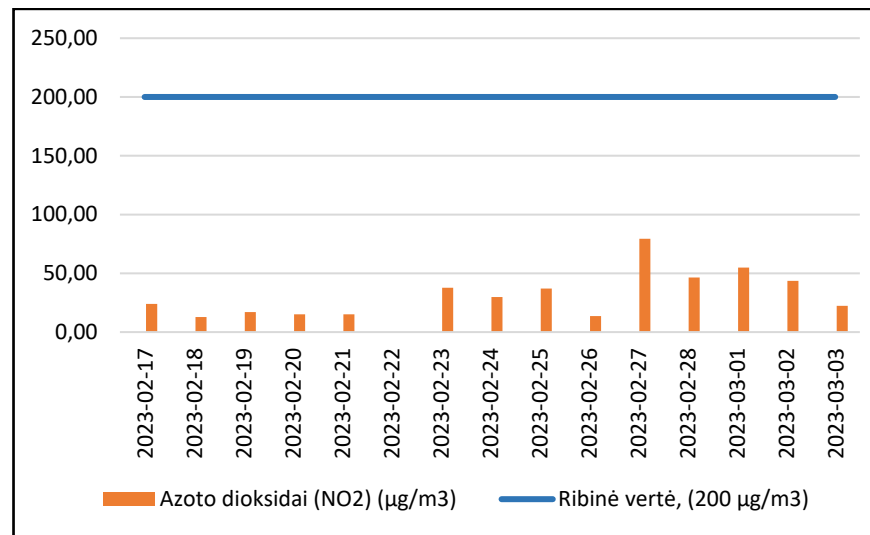
3 pav. Maksimali 1 val. vidurkio sieros dioksido koncentracija tyrimų metu

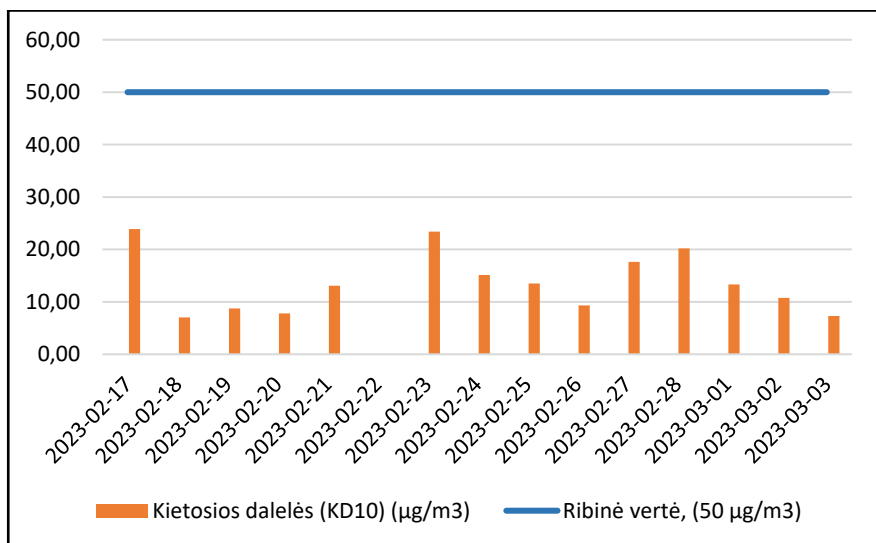
4 pav. Vidutinė paros sieros dioksido koncentracija tyrimų metu

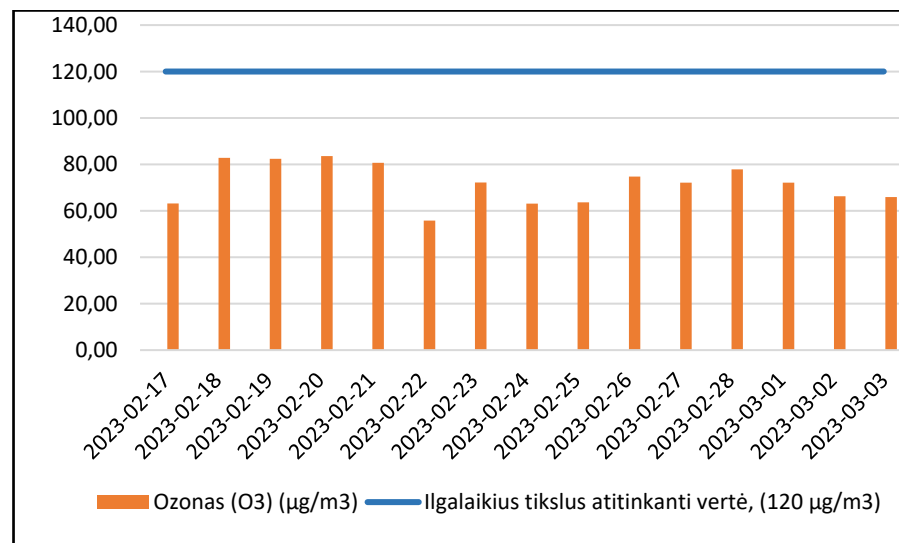
5 pav. Vidutinė paros azoto oksidų koncentracija tyrimų metu

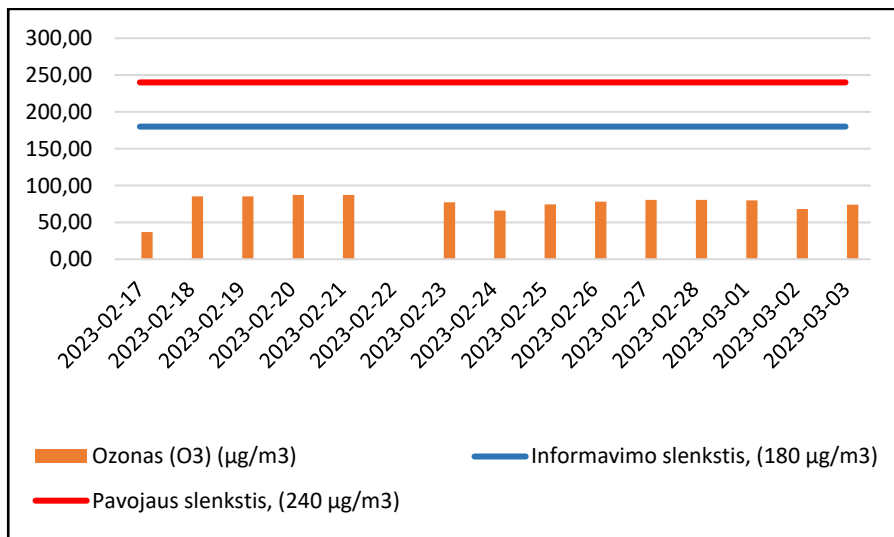
6 pav. Maksimali 1 val. vidurkio azoto dioksido koncentracija tyrimų metu

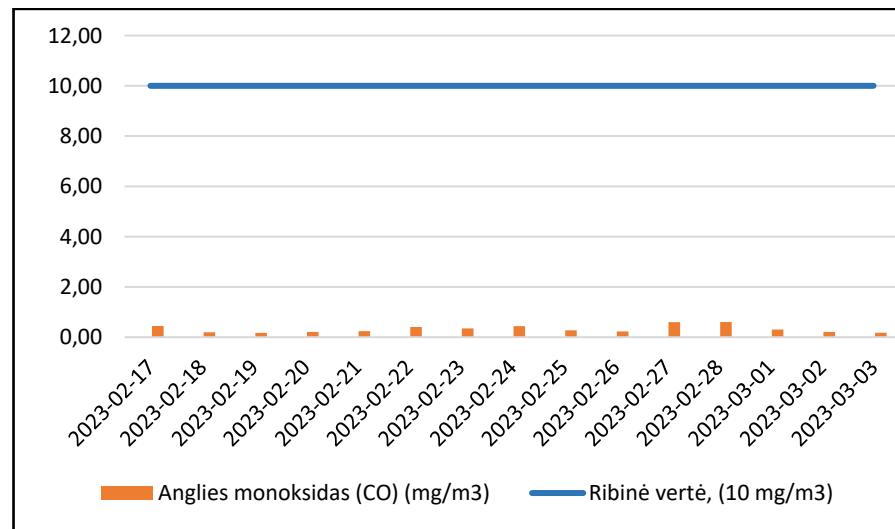
7 pav. Vidutinė paros kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija tyrimų metu

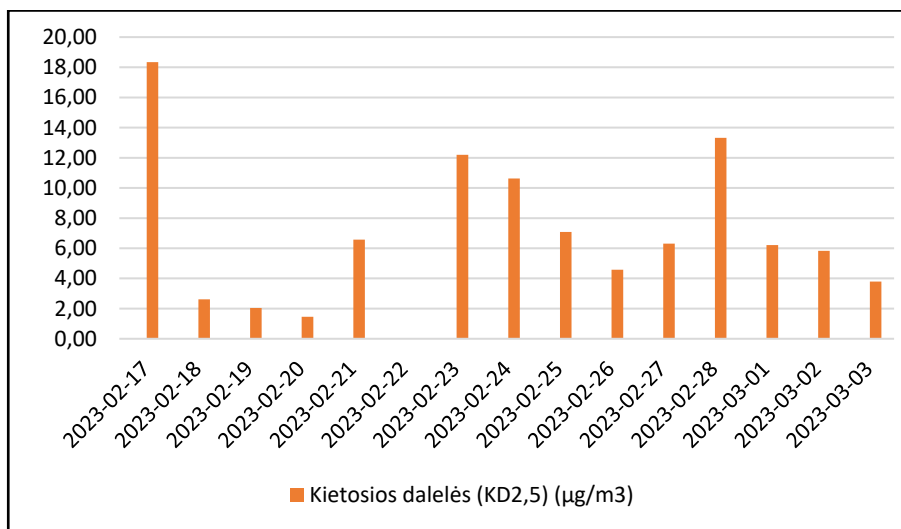
8 pav. Maksimali 8 val. vidurkio ozono koncentracija tyrimo metu

9 pav. Maksimali 1 val. vidurkio ozono koncentracija tyrimo metu

10 pav. Maksimali 8 val. vidurkio anglies monoksido koncentracija tyrimo metu

11 pav. Vidutinė paros kietųjų dalelių (KD_{2,5}) koncentracija tyrimų metu

5. Rezultatų palyginimas su anksčiau atliktais tyrimais

Pagal 2017 m. patvirtintą Aplinkos oro teršalų matavimų Vilniuje, Lazdynų gyvenamajame rajone, programą, tyrimai atlikti:

- 2017 m. gegužės 15 – birželio 1 d.; rugpjūčio 11 – 25 d.; lapkričio 15 – 29 d.;
- 2018 m. vasario 16 – kovo 1 d.; gegužės 14 – 28 d.; rugpjūčio 14 – 31 d.; lapkričio 19 – 30 d.;
- 2019 m. vasario 15 – kovo 4 d.; gegužės 13 - 27 d.; liepos 9 – 26 d.; lapkričio 19 – gruodžio 3 d.;
- 2020 m. vasario 18 – kovo 4 d.; gegužės 25 – birželio 8 d.; rugpjūčio 7 – 21 d.; lapkričio 9 – 23 d.;
- 2021 m. vasario 15 – kovo 1 d.; gegužės 15 – 30 d.; rugpjūčio 16 – 27 d.; lapkričio 15 – 29 d.;
- 2022 m. vasario 28 – kovo 14 d.; gegužės 17 – 31 d.; rugpjūčio 19 – rugsėjo 5 d.; lapkričio 11 – 25 d.;
- 2023 m. vasario 17 – kovo 3 d.

Gauti paminėtų laikotarpių tyrimų rezultatai rodo, kad matuotų teršalų koncentracijos neviršijo ES ir Lietuvos teisės aktais patvirtintų ribinių verčių nustatytų žmonių sveikatos apsaugai.

4 lentelė. Kietųjų dalelių (KD₁₀) maksimalūs parų vidurkiai bei gauti procentai nuo ribinio dydžio (50 µg/m³) per visus jau atliktus matavimus

Teršalas	KD ₁₀	
	maksimalus paros vidurkis, µg/m ³	% nuo ribinės vertės
Matavimų laikotarpis		
2017 m. gegužės 15 - birželio 1 d.	28,80	57,60
2017 m. rugpjūčio 11 - 25 d.	36,30	72,60
2017 m. lapkričio 15 - 29 d.	32,50	65,00
2018 m. vasario 16 - kovo 1 d.	39,00	78,00
2018 m. gegužės 14 - 28 d.	48,30	96,60
2018 m. rugpjūčio 14 - 31 d.	40,70	81,40
2018 m. lapkričio 19 - 30 d.	39,80	79,60
2019 m. vasario 15 - kovo 4 d.	39,80	79,60
2019 m. gegužės 13 - 27 d.	46,10	92,20
2019 m. liepos 9 - 26 d.	33,50	67,00
2019 m. lapkričio 19 - gruodžio 3 d.	44,20	88,40
2020 m. vasario 18 d. - kovo 4 d.	32,60	65,20
2020 m. gegužės 25 d. - birželio 8 d.	37,40	74,80
2020 m. rugpjūčio 7 - 21 d.	59,30	118,60
2020 m. lapkričio 9 - 23 d.	56,80	113,60
2021 m. vasario 15 d. - kovo 1 d.	72,40	144,80
2021 m. gegužės 15 - 30 d.	26,40	52,80
2021 m. rugpjūčio 16 - 27 d.	41,00	82,00
2021 m. lapkričio 15 - 29 d.	39,70	79,40
2022 m. vasario 28 d. - kovo 14 d.	62,00	124,00
2022 m. gegužės 17 - 31 d.	34,70	58,40
2022 m. rugpjūčio 19 - rugsėjo 5 d.	92,85	185,70
2022 m. lapkričio 11 - 25 d.	23,90	47,80
2023 m. vasario 17 - kovo 3 d.	23,90	47,80

5 lentelė. Sieros dioksido (SO₂) maksimalūs parų, bei 1 valandos vidurkiai bei gauti procentai nuo ribinių dydžių (paros – 125 µg/m³, valandos – 350 µg/m³) per visus jau įvykusius matavimus

Teršalas	SO ₂			
	maksimalus paros vidurkis, µg/m ³	% nuo ribinės vertės	maksimalus 1 valandos vidurkis, µg/m ³	% nuo ribinės vertės
Matavimų laikotarpis				
2017 m. gegužės 15 - birželio 1 d.	3,20	2,65	5,10	1,46
2017 m. rugpjūčio 11 - 25 d.	2,40	1,92	3,20	0,91
2017 m. lapkričio 15 - 29 d.	3,40	2,72	4,30	1,23
2018 m. vasario 16 - kovo 1 d.	6,30	5,04	33,50	9,57
2018 m. gegužės 14 - 28 d.	2,80	2,24	6,40	1,83
2018 m. rugpjūčio 14 - 31 d.	4,10	3,28	4,80	1,37
2018 m. lapkričio 19 - 30 d.	4,70	3,78	6,40	1,83
2019 m. vasario 15 - kovo 4 d.	7,00	5,60	10,10	2,89
2019 m. gegužės 13 - 27 d.	4,60	3,68	7,20	2,06
2019 m. liepos 9 - 26 d.	3,60	2,88	4,00	1,14
2019 m. lapkričio 19 - gruodžio 3 d.	9,90	7,92	13,30	3,80
2020 m. vasario 18 d. - kovo 4 d.	9,90	7,92	12,00	3,43
2020 m. gegužės 25 d. - birželio 8 d.	10,10	8,08	11,70	3,34
2020 m. rugpjūčio 7 - 21 d.	13,40	10,72	15,40	4,40
2020 m. lapkričio 9 - 23 d.	3,50	2,80	9,80	2,80
2021 m. vasario 15 d. - kovo 1 d.	4,60	3,68	9,80	2,80
2021 m. gegužės 15 - 30 d.	6,90	5,52	8,50	2,43
2021 m. rugpjūčio 16 - 27 d.	7,90	6,32	8,50	2,43
2021 m. lapkričio 15 - 29 d.	7,+40	5,92	8,50	2,43
2022 m. vasario 28 d. - kovo 14 d.	6,50	5,20	8,00	2,29
2022 m. gegužės 17 - 31 d.	7,20	5,76	10,90	3,11
2022 m. rugpjūčio 19 - rugsėjo 5 d.	9,02	7,21	12,24	3,50
2022 m. lapkričio 11 - 25 d.	6,99	5,59	23,14	6,61
2023 m. vasario 17 - kovo 3 d.	5,89	4,71	6,38	1,82

6 lentelė. Anglies monoksido (CO) maksimalūs 8 valandų vidurkiai bei gauti procentai nuo ribinio dydžio (10 mg/m³) per visus jau įvykusius matavimus

Teršalas	CO	
	maksimalus 8 valandų vidurkis, mg/m ³	% nuo ribinės vertės
Matavimų laikotarpis		
2017 m. gegužės 15 - birželio 1 d.	0,195	1,95
2017 m. rugpjūčio 11 - 25 d.	0,328	3,28
2017 m. lapkričio 15 - 29 d.	0,450	4,50
2018 m. vasario 16 - kovo 1 d.	0,650	6,50
2018 m. gegužės 14 - 28 d.	0,380	3,80
2018 m. rugpjūčio 14 - 31 d.	0,440	4,40
2018 m. lapkričio 19 - 30 d.	0,560	5,60
2019 m. vasario 15 - kovo 4 d.	0,492	4,92
2019 m. gegužės 13 - 27 d.	0,369	3,69
2019 m. liepos 9 - 26 d.	0,264	2,64
2019 m. lapkričio 19 - gruodžio 3 d.	0,406	4,06
2020 m. vasario 18 d. - kovo 4 d.	0,537	5,37

6 lentelės tęsinys.

Teršalas	CO	
	maksimalus 8 valandų vidurkis, mg/m ³	% nuo ribinės vertės
2020 m. gegužės 25 d. - birželio 8 d.	0,181	1,81
2020 m. rugpjūčio 7 - 21 d.	0,280	2,80
2020 m. lapkričio 9 - 23 d.	0,760	7,60
2021 m. vasario 15 d. - kovo 1 d.	1,421	14,21
2021 m. gegužės 15 - 30 d.	0,291	2,91
2021 m. rugpjūčio 16 - 27 d.	0,600	6,00
2021 m. lapkričio 15 - 29 d.	0,670	6,70
2022 m. vasario 28 d. - kovo 14 d.	0,578	5,78
2022 m. gegužės 17 - 31 d.	0,270	2,70
2022 m. rugpjūčio 19 - rugsėjo 5 d.	0,590	5,90
2022 m. lapkričio 11 - 25 d.	0,420	4,20
2023 m. vasario 17 - kovo 3 d.	0,610	6,10

7 lentelė. Ozono (O₃) maksimalūs 1 val. vidurkiai su gautais procentais nuo informavimo ir pavojaus slenksčių (informavimo – 180 µg/m³, pavojaus – 240 µg/m³) bei maksimalūs 8 valandų vidurkiai su gautais procentais nuo siektinos vertės (120 µg/m³) per visus jau įvykusius matavimus

Teršalas	O ₃				
	maksimalus 1 valandos vidurkis, µg/m ³	% nuo informavimo slenksčio	% nuo pavojaus slenksčio	maksimalus 8 valandų vidurkis, µg/m ³	% nuo siektinos vertės
2017 m. gegužės 15 - birželio 1 d.	102,00	56,57	42,50	99,00	82,50
2017 m. rugpjūčio 11 - 25 d.	121,00	67,22	50,42	110,00	91,67
2017 m. lapkričio 15 - 29 d.	61,60	34,22	25,67	57,40	47,82
2018 m. vasario 16 - kovo 1 d.	-	-	-	-	-
2018 m. gegužės 14 - 28 d.	111,60	62,00	46,50	100,90	84,07
2018 m. rugpjūčio 14 - 31 d.	113,20	62,89	47,17	104,40	86,96
2018 m. lapkričio 19 - 30 d.	54,60	30,33	22,75	52,20	43,48
2019 m. vasario 15 - kovo 4 d.	79,80	44,33	33,25	75,30	62,73
2019 m. gegužės 13 - 27 d.	127,00	70,56	52,92	88,10	73,44
2019 m. liepos 9 - 26 d.	128,60	71,44	53,58	79,40	66,18
2019 m. lapkričio 19 - gruodžio 3 d.	63,80	35,44	26,58	50,43	40,03
2020 m. vasario 18 d. - kovo 4 d.	69,40	38,56	28,92	67,90	56,54
2020 m. gegužės 25 d. - birželio 8 d.	117,60	65,33	49,00	108,10	90,04
2020 m. rugpjūčio 7 - 21 d.	115,00	63,89	47,90	111,50	92,92
2020 m. lapkričio 9 - 23 d.	62,00	34,44	25,83	54,30	45,27
2021 m. vasario 15 d. - kovo 1 d.	107,20	59,56	44,67	96,10	80,08
2021 m. gegužės 15 - 30 d.	135,22	75,22	56,34	100,56	83,80
2021 m. rugpjūčio 16 - 27 d.	92,80	51,56	38,67	65,20	54,33
2021 m. lapkričio 15 - 29 d.	65,60	34,44	27,33	58,55	48,79
2022 m. vasario 28 d. - kovo 14 d.	75,00	41,67	31,25	68,50	57,08
2022 m. gegužės 17 - 31 d.	112,60	62,56	46,92	84,05	70,04
2022 m. rugpjūčio 19 - rugsėjo 5 d.	109,88	61,04	48,78	88,55	73,79
2022 m. lapkričio 11 - 25 d.	58,80	32,67	24,50	52,95	44,13
2023 m. vasario 17 - kovo 3 d.	83,60	69,67	87,20	48,44	36,33

8 lentelė. Azoto dioksido (NO₂) maksimalūs 1 valandos vidurkiai bei gauti procentai nuo ribinės vertės (200 µg/m³) per visus jau įvykusius matavimus

Teršalas	NO ₂	
	maksimalus 1 valandos vidurkis, µg/m ³	% nuo ribinės vertės
Matavimų laikotarpis		
2017 m. gegužės 15 - birželio 1 d.	58,50	29,25
2017 m. rugpjūčio 11 - 25 d.	59,30	29,64
2017 m. lapkričio 15 - 29 d.	40,50	20,25
2018 m. vasario 16 - kovo 1 d.	73,00	36,50
2018 m. gegužės 14 - 28 d.	69,00	34,50
2018 m. rugpjūčio 14 - 31 d.	62,30	31,15
2018 m. lapkričio 19 - 30 d.	96,60	48,30
2019 m. vasario 15 - kovo 4 d.	72,80	36,40
2019 m. gegužės 13 - 27 d.	52,00	26,00
2019 m. liepos 9 - 26 d.	69,40	34,70
2019 m. lapkričio 19 - gruodžio 3 d.	32,10	16,05
2020 m. vasario 18 d. - kovo 4 d.	51,20	25,60
2020 m. gegužės 25 d. - birželio 8 d.	58,50	29,25
2020 m. rugpjūčio 7 - 21 d.	61,20	30,60
2020 m. lapkričio 9 - 23 d.	155,30	77,65
2021 m. vasario 15 d. - kovo 1 d.	147,40	73,70
2021 m. gegužės 15 - 30 d.	53,70	26,85
2021 m. rugpjūčio 16 - 27 d.	57,20	28,60
2021 m. lapkričio 15 - 29 d.	56,80	28,40
2022 m. vasario 28 d. - kovo 14 d.	141,94	70,97
2022 m. gegužės 17 - 31 d.	76,30	38,15
2022 m. rugpjūčio 19 - rugsėjo 5 d.	82,59	41,30
2022 m. lapkričio 11 - 25 d.	48,56	24,28
2023 m. vasario 17 - kovo 3 d.	79,35	39,68

Pagal gautus rezultatus galima daryti prielaidą, kad aplinkos oro kokybė analizuojamoje teritorijoje tyrimų laikotarpiu (2023 metų vasario – kovo mėnesiais) pakito palyginus su paskutiniu (2022 metų lapkričio mėnesį) atliktu tyrimu:

- kietųjų dalelių maksimali vidutinė paros koncentracija nepakito;
- sieros dioksido maksimali vidutinė paros koncentracija sumažėjo 1,2 karto, maksimali vidutinė valandos – 3,63 karto;
- azoto dioksido maksimalaus 1 valandos vidurkio koncentracija padidėjo 1,63 karto;
- anglies monoksido maksimalaus 8 valandų vidurkio koncentracija padidėjo 1,45 karto;
- ozono maksimalaus 8 valandų vidurkio koncentracija nežymiai sumažėjo (1,09 karto), maksimalaus 1 valandos vidurkio koncentracija padidėjo (1,42 karto).

Išvados

Pagal 2023 m. vasario 17 d. – kovo 3 d. matavimų duomenis, atliktų Šiltnamių g. 23 Vilniuje, galima apibendrinti, kad matuotų teršalų koncentracijos neviršijo ES ir Lietuvos teisės aktais patvirtintų ribinių verčių nustatytų žmonių sveikatos apsaugai.

Atlikto tyrimo metu buvo gautos tokios koncentracijos: kietųjų dalelių KD_{10} didžiausia vidutinė paros koncentracija – $23,90 \mu\text{g}/\text{m}^3$, sieros dioksido didžiausia vidutinė paros – $5,89 \mu\text{g}/\text{m}^3$, o SO_2 didžiausia 1 val. koncentracija – $6,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimali 1 valandos azoto dioksido – $79,35 \mu\text{g}/\text{m}^3$, anglies monoksido maksimali 8 val. koncentracija – $0,61 \text{mg}/\text{m}^3$, maksimali ozono 8 val. – $83,60 \mu\text{g}/\text{m}^3$, o didžiausia ozono 1 val. koncentracija – $87,20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Kietųjų dalelių KD_{10} koncentracijos paros vidurkis siekė 47,80 % ribinės vertės dydžio; vidutinė paros sieros dioksido koncentracija siekė 4,71 %, o maksimalus 1 val. vidurkis siekė 1,82 % ribinės vertės dydžio; azoto dioksido 1 val. koncentracija aplinkos ore siekė 39,68 % ribinės vertės dydžio; anglies monoksido 8 val. vidurkio koncentracija siekė 6,10 % ribinės vertės dydžio; ozono 8 val. vidurkio koncentracija siekė 69,67 % siektinos vertės dydžio, o maksimalus 1 val. vidurkio koncentracija siekė 48,44 % informavimo ir 36,33 % pavojaus slenksčių.